

Oglasi, pripolana tal. ...

Novci za predbroju, oglašje itd ...

Kod naručbe valja točno oz ...

Tko list na vrijeme ne primi ...

Cekovnog računa br. 347-349 ...

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rade male stvari, a neolgoz sve polcvari“.

Iskazi svakog četvrtika ...

Odgovorni urednik i izdavačelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić, u Trstu. (Via Chiozza 12)

Istarski sabor.

U Kopru, 14. oktobra 1904. VII. sjednica.

Kad se je radilo o tome, da se odijeli pučka škola na Unijah u odjele hrvatski i talijanski ...

Idem, da dalje nabrajam. Zem. se je odbor protivio ustanovljenju nove škole u Beleju ...

Nadalje se zem. odbor protivio ustanovljenju hrvat. škole u Novakih motovunskih; protivio se ustanovljenju hrvat. pučke škole u Sušojevici ...

Zast. Andričić. Ne, ja ću redom nabrojiti sve slučajeve, neka se što bolje vidi postupak zem. odbora prema Hrvatima i Slovence.

Zem. odbor nije privolio, da se ustanovi u Flaviji jedna izložena škola, ovisna od one u Škofljah; nije privolio, da se u Hosti-Pehlinu ustroji jedna izložena škola, ovisna od one u Sv. Mateju ...

Izjavio se nadalje protiva tomu, da bude ustanovljen hrvatski razred kod talijanske škole na Voloskom; protivio se i utekao se protiva tomu, da bude u Lovranu odio hrvatski savim neodvisan od talijanske škole ...

Pogledajmo kako je s druge strane postupao taj zem. odbor prema talijanskim školama. Iznimno dozvolio je treću učiteljsku silu na hrvatskoj školi u Pazinu ...

Dozvolio je, da se da iznimnim putem četvrta učiteljska sila talij. pučke škole u Miljah; dozvolio je — dakako iznimno — talij. muške pučke škole u Poreču ...

Hoću sada, da prema onim podatcima, koje nam daje, sam zem. odbor, ocrtam odnose u mojem izbornom kotaru pogledom na školstvo.

U Vrhu imamo škola bez učitelja. Dok je zem. odbor pravio toliko uloka proti proširenju naših škola, nerazinska talij. škola dobila je dva razreda preko noći ...

U Krku ustrojili su talijansku žensku školu i dodielili njoj dvie učiteljice, a da za to nije bilo ni saslušano kot. školsko vijeće (?). Dubasnica je prije nekoliko godina pitala treću učiteljsku silu, ali se zem. odbor protivio, jer da manjka jedan učenik ...

Za školu u Osoru tražilo se u natjecanju, da natjecatelj mora znati hrv. jezik, a isto tako i za Cres. Medjutim zemaljski odbor imenuje za one škole osobe, koje ne samo da ne znaju hrvatski, nego je bio slučaj, da je imenovao za Osor učitelja, koji je tek u Osoru čuo prvi put govoriti hrvatski ...

Ima posve drugu mjeru za hrvatske učitelje, za koje traži, da moraju znati i talijanski, a imenuje ih samo pod uvjetom, da u godinu dana polože ispit iz talijan. jezika. Tako se dogodilo učitelju Uraviću u Stivanu i Radosloviću u Loviku. Ali bez sumnje najgrozniji odnosaji jesu na školi u Cresu. Tamo je učitelj neki Korenić, koji je prije služio u Puli, ali je tamo bio izgubio mjesto i bio osuđen radi poklika: Evviva l'Italia! Nakon toga bio je ipak po nagovoru školskog nadzornika Vatovca dodieljen za učitelja u Cres. — Njegovu je ponašanje sasvim bezvjerzansko, te ga i sama djeca u školi moraju opominjati: G. učitelju još nisi mo i u olili! On radi u protivuverskom smislu i u školi i izvan škole, a i u samoj crkvi. Bio je, već tužen radi toga ordinarijata koji ga je prijavio oblasti, ali sve se svršilo tek opomenami. To je čovjek, koji se u službenom tpisu javno i bahato iz-

javio, da je on dopisnik „Piccola“ (Popolo Istriano). (Zast. Spinčić: Ta to su zasluge kod c. k. vlade). Kad bi se, siljena štala i čulo samo za našeg kojeg Hrvat učitelja, nebi bili dosta ni svi žandari, da ga nadziru.

Neki se učitelj Solaro nahodi također kod pučke škole u Cresu. Nema tomu 10—15 dana, da je u školi zabranjivao učenima, da ne smiju izvan škole govoriti hrvatski; našao je u školi 3—4 djaka, koji imaju izvan škole paziti na svoje drugove i prijavili ih njemu ako bi hrvatski govorili, da ih on kazni. Tako se crčka djeca uče spijunstvu, mjesto da se odgajaju u školi. Osam je mjeseca, da je nepopunjeno mjesto nadzornika na otocima, a kroz to vrijeme sva pitanja čekaju i ništa se u školskom pogledu ne radi. Protuslovija, u koja radi toga padaju školske oblasti, a navlastito zem. odbor, toliko su nepravde počinjene proti domovinskoj ljubavi Istre i proti većini istarskog pučanstva. Jer ne može se reći, da ljudi Istru onaj, koji takva štala čini na zator njezina pučanstva, makar da je to pučanstvo hrvatske ili slovenske narodnosti. Šta je, još groznije, jest to, da mora narod trpiti tu nepravdu još sa porugom. Uložite utok, veli nam s posmjehom na ustnahn, kako da nebi znali, da nećemo doživjeti, da nam budu utoci riješeni.

Ali većina saborska, da bude u vlasti i da se u njoj uzdrži, pripravna je na sve nepravde, samo da tu svoju svrhu lakše postigne, a pošto je zem. odbor odraz saborske većine, to se on protivio i zubima i noktima svakoj Hrvat. školi, i ovi ljudi, kako se sami zovu, baštinici 2000 ljetne kulture, nećaju se prićići svaku prosvjedu i naobrazbu Hrvat. i slov. pučanstva u Istri.

Odobriti takovim ljudima obračun školske zaklade, bilo bi isto, što počinili na sebi i na narodu ubojstvo, a toga mi učiniti ne ćemo.

Za to ćemo glasovati proti predlogu školskoga odbora.

Iza toga prihvatiti većina oba proračuna i odnosno prijedloge.

O razdiobi učiteljska u Kopru.

Školski odbor predloži na razpravu slijedeću resoluciju:

Poživa se c. k. vlada, da prihodi zem. saboru Istre, u pravo doba, za razpravu proračuna zem. školske zaklade u kojem li roku kami provesti već osjegurana razdioba učiteljska u Kopru.

Izvišćuje zast. Vareton. O predmetu govori slovenski pak talijanski, zastupnik Kompore:

Visoki sabori! Kuća, u kojoj se nalazi učiteljska u Kopru, kao da je ukradjena. Bio je to nekada samostan, koji je bezplatno podučavao djecu onog mjesta. Kasnije su bili iztjerani stanovnici samostana i kuća je bila prazna nekoliko godina, a onda su ju uzeli za porabu učiteljska, a da nisu dali onim, koji su ju sagradili, kakvu nagradu.

Ideja ustrojiti za sielo Primorje učiteljske bila je početkom od c. k. oblasti. I ali već su tad i sami stanovnici pokra-

jine govorili, da je to zlozretna ideja. I mi smo već iz početka govorili, da je ta ideja nesretna, a sadašnji dogodjaji na učiteljsku dokazuju, da smo imali pravo.

Izjavljujem, da ćemo i mi glasovati za onu rezoluciju cilu, kako stoji, jer su eto nadostli časovi, da bi to pitanje moglo biti i za c. k. vladu dozrielo, da i ona odredi sve, što je potrebno, da budu kandidati sve dobili što je potrebno za njihovu naobrazbu.

Uzroci, radi kojih ćemo glasovati za onu rezoluciju, su u prvom redu taktični. Nije bo bilo već u početku mnogo taktike ustrajati orđje učiteljske za čitavo Primorje jer ovo nije poznat kraj, a uz to malo mjesto, pa smo vidjeli za to pojave na tom učiteljsku, da su se djaci radi narodnostnih pitanja ozkomešali i prekoračili mjere postavljene po disciplinarnom redu. Posljedice pak bile su iztrvate, koje su izniele, da postoji za Hrvate i Slovence druga mjera pri postupku, nego li za Talijana.

Drugi će razlog našeg glasovanja biti taj, što neima valjana osnova, već je naukova osnova veoma manjkava. Neki su predmeti skupni i uče se u njemačkom jeziku. To je pako kandidatom na veliku štetu. Ne kažem, da nebi imali učiti njemački jezik, ali neka bude to posebni predmet, jer je kulturni, i jer ima na njemu pisanih djela upravo izvrstnih u pedagogici, djela kakvih neima nijedaa narod. Ali neka se uč taj jezik kao poseban predmet, a neka se predmeti, koji se kasnije rabe u narodnom jeziku, ne uče u njemačkome jeziku.

Nadalje ima učiteljske premalo pripomoćnih predmeta. To su knjižnice. Već sam kod obračuna školske zaklade rekao, da ima premalo pripomoći, da bi se te knjižnice moge popuniti, kako bi bilo potrebno. Samo mjesto Koper ne može podati nikakvog muzeja, a učiteljske samo je siromašno i na fizikalnom i na prirodoslovnom kabinetu, jer takvi, kakvi su sada ti kabineti, jedva bi odgovarali kojoj pučkoj školi, nipošto učiteljsku.

Na toj školi uče se gospodarstvo, a to treba učiti i praktično, ali ipak neima pokusnog vrta. Propisana je i glazba, a taj uladici nikada ne čuju strogo umjetnih djela, već se moraju zadovoljiti sa vječnim gusljanjem, koje se čuje u Via Eugenia. — Prostorije same jesu premalene. Ljetos ima upisanih ukupno 211 djaka; i zato se moraju rabiti i prostorije, koje sa zdrastvenog stanovista jesu posve neporabive.

Djaci nemaju nikakve važnije konverzacije, već se moraju amalgimirati u malom mjestnom životu. A nema uz to u Kopru ni pučke slovenske škole, kako bi mogli ići slovenski djaci praktičirati.

Konačno glasovati ćemo za predloženu rezoluciju i za to, da gospoda od većine ne budu imali više povoda, da nam krato — što je za XXI. viek veliki barbarizam — ustrojeno naših pučkih škola, jer su rekli, da nam ne će dati ni novčića za naše škole, dok vlada ne razdieli učiteljske.

Kapljice Sv. Cirila i Metoda.

(Ext. Chinae comp. 1.)

pružaju sjegurnu pomoć proti svim bolestim želudca. Bolest prestat će sasima budete li iste rabili!

Te se kapljice rabe sa najboljim uspjehom kao najzvršnji lijek proti: slaboj probavi, pomanjkanju teka, nadutosti, podrigavanju, žgaravici, zlatenici, omaglici, glavobolji, grčovima i želudca, zatvora tijela, zlatnoj žili (hemoroidi), te bolestim slezena i jetara.

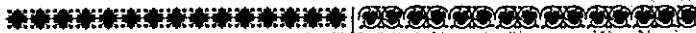
Od neprocjenjiva su vrijednosti za čišćenje krvi jer iz nje izbacuju nečiste sokove te vraćaju izgubljeni tek: Lieče i svaku nužnom groznica.

Ivrno su s'edstvo proti slabosti, bljedoci, bolestima maternice: i madruma, zato ne bi smjele manjkati nigdje.

Dobivaju se samo u Pazinu u ljekarni „k Sv. Cirilu i Metodu“, Mala fontana.

Cijena je: maloj bočici (25 novč.) 50 para, srednjoj, (40 novč.) 80 para i velikoj (70 novč.) 1 K 40 para.
12 malih bočica stoji 5 K; 12 srednjih 8 K; 12 velikih 14 K.

Mr. Pharm. Antun Marčelja,
providnik ljekarne k svetom Cirilu i Metodu u Pazinu.



Svoji k svojim!

Skladište pokućva

geričko-solkanske

STOLARSKÉ ZADRUGE

(prije Antun Ceralgej)

TRST

Via di Piazza vecchia 1, palak crkve Sv. Petra.

Tvorica sa strojevnim obratom.

Pokućstvo izradjuje se samo u peći izsušenim drvom.

Konkurencija izključena — Za solidnost se jamči.

Prodaje se također uz mjesečnu odplatu.

Zastupstvo u Trstu, Splitu i Aleksandriji.

Ilustrovani cijenici se šalju na zahtjev.



Oglas.

Podpisani časti se ovime javiti gospoduzetnikom gradnje i slavnom občinstvu, da ima na raspolaganje svakovrsnog zaliža, skalina, bankina, karpnica (grandali) itd., sve iz najboljeg crvenkastog i bijelkastog mramor-kamena uz pliedeće cijene:

I. Saliz u debljini od 8—12 cm učinjen sa češljem za postavu na mjesto po m² K 5.—

II. Isto učinjen sa puntom po m² K 4-40.

III. Karpnice (grandali) za krovove po metru K 1.—

VI. Skalini i bankini pako po pogodbi i to sve franko na postaju Pazin.

Pobliže informacije koli pismene toll ustmene daje podpisani sam.

Lindar, sele Lovrinc.

Antun Lovrinc pok. Josipa

Pčelno - voštene svieće

po kilog. K 4-90, u svakoj težini i duljini, iz pravoga, garantirano pčelnoga voska.

Ustasne svieće iz gori imenovanog voska, ukrasene u reliefu sa zlatom, oštećenim cvietom itd. kg. po K 8—
Isto ukrasene s odjeljivim cvieticama 6—
Tamjan lagrima, najfiniji 2-40
granis 1-20
Svieće za pogrebe po vrlo niskoj cijeni. — Za pravi, čist vosak jamčim za 1000 kruna. Gersheimovi stenji (šilji) i slakta za vječnu luč. — Isto tako vaseć pitonac (stolni) i navadni, uz vrlo nizke cijene.
Preporučam se prečastnom svetčenstvu, p. n. občinstvu najpoznatije,

J. KOPAC, vošćarica u Gorici.



Visokom kr. zem. vladom proglašena. liekovitom vodom rudnicom.

APATOVAČKA KISELICA

naravna alkalicko-muriatitna-litijaska kiselica, vrlo bogata ugljikom kiselinom

izvrstno i poput kristala, čisto stolno piće.



Glasoviti liečnički autoriteti prepisuju ovu kiselicu s najboljim uspjehom kod svih bolesti prebavnih organa i grkljana proti ulozima i reumi, kod želudacnog, plućnog, gripnog i svih drugih katara, proti hemeroidima (zlatnoj žili), kod boli bubrega, mjehura, kameca, bečerne bolesti, araziti i natskih jetara, žgaravice i mnogih drugih bolesti. Praksom izvrstna i nezakrivljiva sredstvo kod spolnih i mnogih drugih ženskih bolesti.

Analizirao ju prof. dr. E. Ludwig, k. kr. dvorski savjetnik i kr. prof. dr. S. Bošnjaković.

Nagradjena na mnogim velikim strukovnim izložbama sa 15 zlatnih medalja.

„Upraviteljstvo vrela Apatovacke kiselice“

ZAGREB, Illica broj 17.

Dobiva se u svim ljekarnama, trgovinama mirovlja, restauracijama i gostionama.

Svratiste Balkan - Trst

Piazza della Caserma 2. (Narodni Dom)

Korvengradjeva palača sa 60 modernu uređenih soba.

Restauracija, pečka kuhinja. — Kavana.

3 časa udaljeno od južnog kolodjora, u blizini centralne pošte.

Električna rasvjeta, za gostove svratista posebno uređena restauracija u i svratu.

Sastajalište stranaca. Fr. DOLNIČAR, svratistar.

Kava postaje vanredno tečna pridodate-li joj

Vydrovu žitnu kavu!

5 kg. franko poštom 4 K 50 f.
Uzorak na zahtjev besplatno.

„SIJELO“
= za zabavu i pouku = badava.

Istarska Posujilnica u Puli.

Prima zadrugare, koji uplaćuju razdužnih dielova jedan ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član istoga 4 1/2 % kamata čisto bez itakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 100 K bez predhodnog otkaza, iznose do 400 K uz otkaz od 8 dana, iznose do 1000 K uz otkaz od 14 dana a tako i veće iznose ako se, nije kod uloženja suglasno ustanovio veći ili manji rok za otkaz.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati pr. p. i 3—7 sati po podne; u nedjelju i blagdane osim julija i augusta mjeseca od 9—12 prije podne.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u Via Stella br. 5, prizemno lijevo, gdje se dobivaju pobliže informacije. Ravnateljstvo.



Knjigotiskara

J. Krmpotić i drug.

Via Sissano-Diana Pula Via Sissano-Diana

preporuča se svim p. n. župnim, občinskim i drugim oblastima i uredima te posujilnicama, gospodarsko-trgovačkim i prosvjetnim društvima, p. n. gg. trgovcima i t. d.

za ukusnu, brzu i solidnu izradbu

stampilja iz gume

uz umjerene cijene.

Pošta je ovo pouzdeće jedino hrvatsko u Istri i Primorju, nadamo se i molimo za što brojnije čijene naručbe.

